

Na explosie in Borculo: FrieslandCampina gaat opnieuw de fout in en krijgt dwangsom van provincie

FrieslandCampina heeft een dwangsom moeten betalen aan de provincie Gelderland, omdat het bedrijf na de explosie en gifwolk in Borculo opnieuw de fout is ingegaan. Opnieuw werd een incident niet tijdig gemeld.

Op vrijdag 4 juli 2025 ging het gruwelijk mis in Borculo. Bij de melkpoederfabriek aan de Oude Needseweg werd omstreeks 13.00 uur een vrachtwagen met zoutzuur gelost. Het zoutzuur was bestemd voor een andere fabriek van FrieslandCampina in Borculo.

Om 13.20 uur loste de chauffeur zijn lading zoutzuur echter in de verkeerde tank, waarin zich salpeterzuur bevond. De fout werd pas om 15.30 uur ontdekt. Direct daarop werd de crisisorganisatie van FrieslandCampina bijeen geroepen, omdat het mengen van beide zuren een zeer gevaarlijke chemische reactie veroorzaakt.

Fabriek houdt incident onder de pet

Het zuivelconcern hield het incident aanvankelijk onder de pet en dacht het probleem zelf te kunnen oplossen.

"We dachten dat het beheersbaar was", aldus locatiedirecteur Brit Brons eerder in deze krant.

Pas om 21.10 uur werd de brandweer gealarmeerd. Toen was het volgens betrokkenen al veel te laat. De tank stootte oranje gifwolken uit en om 22.15 uur explodeerde deze. Gevaarlijk materiaal werd over de rondweg geslingerd en kwam in een weiland terecht. Daarbij kwamen bijtende zuren vrij in een groot deel van de omgeving.

Borculo ontsnapt aan een ramp

Borculo ontsnapte volgens betrokkenen ternauwernood aan een ramp. Waarom werden de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland en de brandweer niet direct gealarmeerd?

"Dan had onze crisisorganisatie maatregelen kunnen nemen, zoals het evacueren van omwonenden", liet de gemeente Berkelland eerder weten.

Regionaal commandant van de brandweer Diemer Kransen bevestigde dat beeld.

"Bij iedere calamiteit geldt: hoe eerder, hoe beter. Nu was het al te laat om de woonwijk Hambroek te evacueren. We konden alleen nog wachten op de explosie. Gelukkig hebben we onze mensen op tijd kunnen terugtrekken en is niemand gewond geraakt."

Provincie Gelderland niet geïnformeerd

Ook de provincie Gelderland had direct geïnformeerd moeten worden. De provincie is het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunningen van de fabrieken in Borculo en houdt toezicht op de naleving daarvan.

Omdat FrieslandCampina het incident niet (tijdig) meldde, kreeg het bedrijf in december 2025 een **last onder dwangsom** opgelegd.

"Het ging om een waarschuwing aan het bedrijf: als je dit de volgende keer opnieuw niet doet, moet je een dwangsom betalen", zegt Thomas Steenkamp, woordvoerder van gedeputeerde Ans Mol.

Opnieuw de fout in

In januari 2026 ging FrieslandCampina opnieuw de fout in. Ditmaal werd een lekkage aan de riolering niet direct gemeld bij de provincie Gelderland, terwijl dit wettelijk verplicht was.

Daarop moest FrieslandCampina een dwangsom van **€ 5.000** betalen.

Is dat geen gering bedrag voor een multinational met een miljardenomzet?

"De hoogte van de dwangsommen is wettelijk vastgelegd", reageert Steenkamp. "Wij mogen maximaal drie dwangsommen van € 5.000 opleggen, met een totaalmaximum van € 15.000."

Strengere eisen

De provincie Gelderland heeft inmiddels ook de omgevingsvergunning van de fabriek aangescherpt. Zo gelden strengere eisen voor de opslag van gevaarlijke stoffen, zoals zoutzuur, salpeterzuur en ammoniak. Daarnaast voert de provincie extra controles uit.

FrieslandCampina heeft de melkpoederfabriek in Borculo inmiddels weer in gebruik genomen en diverse nieuwe vergunningen aangevraagd, onder meer bij waterschap Rijn en IJssel. Zo is toestemming gevraagd voor het herplanten van bomen bij de fabriek. Deze bomen raakten na de explosie en de gifwolk zodanig beschadigd dat zij moesten worden gekapt.